

Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

Książka:

Sprawozdanie Związku Banków w Polsce za rok 1936. Warszawa, 1937, 20, [1] strona

Książka zdigitalizowana i udostępniona cyfrowo w ramach zadań projektu pt.
„Digitalizacja i udostępnianie online »Bibliografii gospodarki Wielkopolski 1919-39«
H. Maciejewskiej” (SONB/SP/550684/2022)

11/6e

SPRAWOZDANIE
ZWIAŹKU BANKÓW
W POLSCE

ZA ROK
1936

WARSZAWA / 1937



4869

SPRAWOZDANIE ZWIAZKU BANKÓW W POLSCE

ZA ROK

1 9 3 6

W A R S Z A W A / 1 9 3 7



Spis rzeczy

	Str.
Spis członków Związku Banków w Polsce	3
Spis władz Związku Banków w Polsce	4
Sprawozdanie za 1936 r.	5

Produkcja rolnicza (str. 6) Produkcja przemysłowa (str. 6) Handel zagraniczny (str. 7)
Bilans płatniczy (str. 9) Polityka walutowa (str. 9) Budżet Państwa (str. 11) Rynek
kapitałowy (str. 12) Rynek pieniężny (str. 14) Wkłady w bankach publicznych i pry-
watnych (str. 15) Wkłady w bankach związkowych (str. 15) Kredyty (str. 17) Redy-
skonto str. 19) Rentowność (str. 19) Sieć bankowa (str. 20).

1943. IV
Bilans łączny 13-stu banków, należących do Związku.

41060 III



/

Druk Galewski i Dau, Warszawa

D. 1953/386/16

SPRAWOZDANIE

CZŁONKOWIE ZWIĄZKU BANKÓW W POLSCE

1. Akcyjny Bank Hipoteczny
2. Bank Cukrownictwa
3. Bank Dyskontowy Warszawski
4. Bank Francusko-Polski
5. Bank Handlowy w Warszawie
6. Bank Komercyjny
7. Bank Kwilecki, Potocki i Ska
8. Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego
9. Bank Towarzystw Spółdzielczych
10. Bank Zachodni
11. Bank Związku Spółek Zarobkowych
12. Powszechny Bank Kredytowy
13. Powszechny Bank Związkowy w Polsce
14. Śląski Zakład Kredytowy

Władze Związku Banków w Polsce

w dn. 31 grudnia 1936 r.

Zarząd:

Prezes—*Dr. Wacław Fajans* Dyrektor Naczelny Powszechnego Banku Związkowego w Polsce

Wice-prezesi:

Witold Broniewski Dyrektor Banku Związku Spółek Zarobkowych

Paweł Heilperin Prezes Dyrekcji Banku Dyskontowego Warszawskiego

Członkowie:

Władysław Demby Prezes Zarządu Banku Cukrownictwa

Władysław Heinrich Dyrektor Banku Towarzystw Spółdzielczych

Mieczysław Hofman Dyrektor Banku Handlowego w Warszawie

Andrzej Rotwand Prezes Zarządu Banku Zachodniego

Dyrektor:

Stanisław Skonieczny

SPRAWOZDANIE ZWIĄZKU BANKÓW W POLSCE ZA 1936 ROK

W sprawozdaniu za rok 1935 podkreślaliśmy poprawę światowej sytuacji gospodarczej, zwracając uwagę na rozwój produkcji przemysłowej pod wpływem wojennych imprez. W roku tym motorami ożywienia stosunków gospodarczych była imperjalistyczna polityka Japonii w Chinach i wojna włosko-abisyńska. W roku 1936 rola ta przypadła w udziale wojnie domowej hiszpańskiej. Tym razem jednak oddziaływanie było nie tylko bezpośrednio w formie zwiększonego zakupu materiałów wojennych, ale również i pośrednio dały się odczuć jej skutki przez zaostrenie stosunków politycznych w Europie. Rezultatem tego zaostrenia było gwałtowne zbrojenie się poszczególnych państw europejskich i dalszy silny wzrost ogólnego wskaźnika produkcji w poszczególnych krajach, jak to widzimy z poniższego zestawienia:

	1935	1936	Wzrost
	(1929 = 100)		
Japonia	141,8	151,6	9,8
Szwecja	107,0	129,0	22,0
Węgry	110,9	128,5	17,6
Wielka Brytania	105,7	116,0	10,3
Norwegia	105,1	115,2	10,1
Niemcy	94,0	106,3	12,3
Stany Zjednoczone	75,6	88,1	12,5
Belgia	80,6	87,1	6,5
Austria	79,6	81,0	1,4
Czechosłowacja	69,9	80,2	10,3
Polska	66,4	72,2	5,8
Holandja	66,3	71,9	5,6
Francja	67,4	70,3	2,9

Zwiększenie ogólnego wskaźnika produkcji wynikało w pierwszym rzędzie ze wzrostu produkcji surowców, który kształtował się według danych, opublikowanych przez Ligę Narodów, jak następuje:

	Nafta	Węgiel	Żelazo	Stal
	w t y s i ą c a c h t o n n			
1932	15.004	76.438	3.170	4.113
1935	18.768	89.335	5.883	7.977
1936	20.463	97.658	7.228	9.806

Również światowy handel zagraniczny wykazuje w roku 1936 zwiększenie obrotów pomimo istniejących przeszkód w formie stosowanych w coraz większej ilości państw zakazów przywozu, przepisów dewizowych, względnie umów kompensacyjnych. Wartość importu światowego w roku 1935 wynosiła 11,7 miliardów dolarów złotych, a w roku 1936 — 12,6 miliardów dolarów złotych; wartość zaś eksportu wzrosła w tym samym okresie z 11,1 miliardów dolarów złotych do 12 miliardów dolarów złotych.

Postępująca stale poprawa światowej konjunktury gospodarczej, która w niektórych krajach osiągnęła poziom wyższy, niż w 1929 r., a więc w roku, uważanym za szczytowy pod względem pomyślności gospodarczej, — wywarła również wpływ na stosunki gospodarcze w Polsce. W roku sprawozdawczym daje się odczuwać i u nas w kraju pewna poprawa sytuacji. Istotnymi elementami jej są: wyżka cen w rolnictwie, wyżka cen metali, wywołana światową konjunkturą zbrojeniową, oraz ożywiony ruch budowlany.

Produkcja rolnicza

Poczynając od połowy roku, ceny zbóż zaczynają wzrastać; w szczególności dotyczy to podstawowego produktu naszego rolnictwa — żyta. Cena jego wzrosła ze Zł. 12.30 za 100 kg. do Zł. 21.08. Pszenica wykazuje słabszą tendencję zwyżkową i cena jej osiągnęła zwyżkę ze Zł. 20.— za 100 kg. do Zł. 26.— Rezultaty zbiorów były, jeżeli chodzi o główne ziemiopłody, nieco lepsze, niż w latach poprzednich, — wyjąwszy zbiory żyta i jęczmienia.

	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Ziemniaki	Buraki cukrowe
	w t y s i ą c a c h q					
1934 .	20.803,9	64.639,6	14.526,1	25.507,3	334.704,2	25.665,0
1935 .	20.108,1	66.170,3	14.683,5	25.979,3	325.017,2	25.005,6
1936 .	21.325,6	63.639,8	14.014,0	26.401,0	342.813,0	25.554,4

Zwyżka cen ziemiopłodów przyczyniła się do wzmożenia zdolności nabywczej ludności rolniczej, co w pierwszym rzędzie odbiło się dodatnio na produkcji maszyn i narzędzi rolniczych oraz na przemyśle nawozów sztucznych.

Produkcja przemysłowa

Produkcja przemysłowa wykazuje w szeregu gałęzi wzrost, skutkiem czego ogólny jej wskaźnik zwiększył się w ciągu roku z 66 punktów do 72. Poniżej podajemy dane, dotyczące produkcji tych przemysłów, które skorzystały z ożywienia konjunkturalnego.

	1934 r.	1935 r.	1936 r.
	w tysiącach tonn		
Górnictwo:			
Rudy żelazne	247	332	468
Hutnictwo:			
Surówka	382	394	584
Stal	856	946	1.154
Wytwory walcowane	619	674	826
Przemysł mineralny:			
Cegła, płytki i kształtki dynasowe	14	15	20
Cement portlandzki	721	843	1.048

W związku z ożywieniem w przemyśle obserwuje się wzrost zatrudnienia i spadek bezrobocia. Oto, jak się przedstawia dynamika tego zjawiska w 1936 r.:

	Górnictwo	Hutnictwo	Przemysł przetwórczy
	ilość zatrudnionych robotników		
I	93.262	37.663	376.325
II	91.988	37.450	388.773
III	91.318	37.925	412.544
IV	91.160	38.711	431.902
V	91.339	39.294	450.186
VI	91.865	40.036	453.186
VII	92.249	41.189	462.018
VIII	92.736	41.380	474.493
IX	94.022	41.554	483.752
X	94.998	41.666	520.114
XI	96.989	41.937	490.787
XII	98.044	41.981	427.465

Handel zagraniczny Polski wykazuje zwiększenie obrotów przy równoczesnym zmniejszeniu salda dodatniego.

**Handel
zagra-
niczny**

	Wywóz	Przywóz	Saldo
	w milionach złotych		
1931 r.	1.879	1.468	+411
1932 r.	1.084	862	+222
1933 r.	960	827	+133
1934 r.	975	799	+176
1935 r.	925	861	+ 64
1936 r.	1.026	1.003	+ 23

Z powyższego zestawienia wynika, że saldo bilansu handlowego, wciąż jeszcze dodatnie, kurczy się jednak stale, — przyczem z dużych stosunkowo cyfr, obracających się w setkach milionów złotych, w roku 1936 dodatnie saldo obniża się do 23 milionów złotych. Przyczyna tego leży w coraz silniej uwidoczniającej się tendencji poszczególnych krajów do prowadzenia gospodarki autarchicznej i do hamowania zbędnego importu w drodze reglamentowania przywozu towarów oraz stosowania restrykcji dewizowych. Nie mniej jednak, mimo stałego zmniejszania się nadwyżki wywozu nad przywozem, stwierdzić należy w roku sprawozdawczym znamienny objaw dodatni, albowiem ogólny obrót handlu zagranicznego, kurczący się od wielu lat, znowu wykazuje poważny stosunkowo wzrost, — zarówno w wywozie, jak i w przywozie. Moment ten zasługuje na szczególną uwagę z tego względu, iż zdaniem wybitnych ekonomistów nietylko saldo bilansu, ile właśnie ogólny obrót handlu zagranicznego świadczy o prężności i aktywności życia gospodarczego. Pomyślny więc zwrot w dziedzinie rozmiarów naszego handlu zagranicznego wskazywałby w dużej mierze na wytworzenie pomyślniejszych warunków dla jego



rozwoju przez umiejętne zawieranie umów kompensacyjnych, dotyczących obrotu towarowego z poszczególnymi krajami. Saldo bilansu handlowego ma w naszych warunkach niewątpliwie duże znaczenie i jesteśmy zainteresowani w utrzymaniu możliwie dużej nadwyżki wywozu nad przywozem, a to w celu uzyskania zapasów dewiz dla regulowania naszych zobowiązań zagranicznych, — nie mniej jednak rozszerzenie działalności w dziedzinie handlu zagranicznego jest czynnikiem bardzo ważnym, zasługującym na podkreślenie.

Przeoglądając zestawienie towarów przywożonych, stwierdzamy, że wartość wwozu wszystkich podstawowych artykułów zwiększyła się w 1936 r. w porównaniu z rokiem poprzednim. Dotyczy to przede wszystkim pozycji skór, wełny i bawełny. Zauważyć przytem należy, że zwiększenie wartości przywozu towarów spowodowane było naogół zarówno zwyżką cen, jak i zwiększonym zapotrzebowaniem. Oto zestawienie ilości i wartości przywiezionych ważniejszych towarów w 1936 r. w porównaniu z rokiem poprzednim.

Przywóz

	1935 r.	1936 r.		1935 r.	1936 r.	
	w tys. tonn		%	w milj. zł.		%
Śledzie	45	51	+ 51	16	19	+ 19
Tłuszcze i oleje roślinne i zwierzęce	23	27	+ 17	16	19	+ 19
Skóry	31	27	— 13	67	83	+ 9
Wełna	22	26	+ 18	72	103	+ 43
Bawełna	67	73	+ 9	114	127	+ 11
Szmaty	20	24	+ 20	13	23	+ 77
Żelastwo	360	451	+ 25	26	36	+ 38
Miedź	12	14	+ 16	11	15	+ 36
Maszyny elektryczne .	1	2	+ 50	21	31	+ 47

Jeżeli chodzi o eksport, to główne artykuły wywozowe, jak drzewo, węgiel i zboża wykazują zmniejszenie ilościowe, — natomiast wartość ich wywozu nieznacznie wzrosła wobec nieco lepszego kształtowania się cen.

Wywóz

	1935 r.	1936 r.		1935 r.	1936 r.	
	w tys. tonn		%	w milj. zł.		%
Zboża	858	822	— 4	95	102	+ 6
Mąka	152	254	+ 67	15	26	+ 73
Trzoda chlewna szt. .	150.780	196.593	+ 30	15	25	+ 66
Mięso	7	13	+ 86	7	17	+ 143
Szynki, polędwice w opakowaniu hermetycznym	4	11	+ 175	10	32	+ 220
Len	14	22	+ 57	14	23	+ 64
Drzewo i półfabrykaty	1.656	1.603	— 3	143	150	+ 5
Żelazo i stal	108	142	+ 31	19	24	+ 26
Cynk	59	65	+ 10	23	25	+ 8
Węgiel	8.908	8.361	— 6	130	130	—

✕ Bilans płatniczy kształtował się, w szczególności w pierwszej połowie roku sprawozdawczego, pod wpływem szeregu niepomyślnych czynników. Do momentów niekorzystnych, o których pisaliśmy już w sprawozdaniu za rok 1935, a to: dalszego kurczenia się dodatniego salda bilansu handlowego, skurczonego dopływu walut od emigrantów, zamrożenia należności naszych w krajach, w których wprowadzone zostały ograniczenia dewizowe, — dołączyły się jeszcze momenty inne, mianowicie gwałtowny odpływ kapitałów zagranicę w związku z niepokojem o los złotego, jaki ujawnił się na początku roku sprawozdawczego. To też w pierwszej połowie roku obserwujemy stałe zmniejszanie się zapasu złota i walut, — szczególnie silne w kwietniu, przed wprowadzeniem ograniczeń dewizowych. Po wprowadzeniu reglamentacji dewizowej zapas złota i walut zmniejsza się wprawdzie jeszcze w dalszym ciągu, lecz już w tempie powolniejszym, aż do lipca włącznie, — od sierpnia zaś, w miarę uspokajania się nastrojów, obserwujemy z miesiąca na miesiąc wzrost tego zapasu, stosunkowo najsilniejszy w grudniu roku sprawozdawczego.

Zapasy złota i walut w Banku Polskim na ultimo 1936 r. jest jeszcze o mniej więcej 50 milionów złotych mniejszy od zapasu na ultimo 1935 r., — wykazuje jednak w stosunku do stanu najniższego na koniec lipca 1936 wzrost o zgórá 48 milionów.

Kształtowanie się tego zapasu w poszczególnych miesiącach uwidacznia poniższe zestawienie:

		Złoto	Waluty	Razem
		w milionach złotych		
31. XII. 1935		444,3	26,9	471,2
31. I. 1936		444,7	21,0	465,7
29. II. „		445,1	17,1	462,2
31. III. „		426,7	26,3	453,0
30. IV. „		380,6	15,2	395,8
31. V. „		374,5	6,5	381,0
30. VI. „		370,5	7,2	377,7
31. VII. „		365,9	8,3	374,2
31. VIII. „		366,6	14,6	381,2
30. IX. „		372,8	16,5	389,3
31. X. „		373,3	19,7	393,0
30. XI. „		379,0	25,2	404,2
31. XII. „		392,9	29,7	422,6

Wprowadzenie przepisów dewizowych rozporządzeniem z dnia 27 kwietnia poprzedzone było ożywioną dyskusją między zwolennikami utrzymania kursu złotego i dewaluacjonistami. Ci ostatni, wychodząc z założenia, że nadmierne świadczenia publiczne i inne koszty produkcji nie dadzą się w inny sposób obniżyć, jak tylko przez zmniejszenie wartości pieniądza, — spodziewali się w ten sposób osiągnąć większą marżę zarobkową dla warsztatów produkcji, oraz zwiększyć ich zdolność eksportową. Niewątpliwie przeważający wpływ na ich rozumowanie miał przykład szeregu krajów europejskich, które przeprowadziły ustawową dewaluację pieniądza. Czynniki miarodajne jednak, stojąc na straży stałości budżetu państwowego i rozumiejąc, że dewaluacja

**Bilans
płatniczy**

**Polityka
walutowa**

musi pociągnąć za sobą wyrównanie poziomu cen, a co za tem idzie, i płac do stanu poprzedniego, — nie poddały się sugestji przykładów zagranicznych i wytrwały na stanowisku utrzymania kursu złotego. Czas stwierdził, że stanowisko to okazało się słusznem. Spójrzmy na wyniki dewaluacji w tych krajach, które ją zastosowały.

Przedewszystkiem więc Francja, która w październiku 1936 r. rozpoczęła serję zarządzeń dewaluacyjnych przez obniżenie ustawowe wartości franka o 30 %. Otóż we Francji wskaźnik cen hurtowych wzrósł, poczynając od września do grudnia 1936 r., o 15 %, do marca zaś 1937 r. o 21 %, —przyczem ma dalszą tendencję zwyżkową. Jednak równocześnie obserwujemy w tym okresie silny wzrost płac, przez co niwelują się korzyści, osiągnięte początkowo z dewaluacji. A jaki był wpływ dewaluacji na bilans handlowy? Eksport towarów w grudniu 1936 r. wynosił 2.435 tysięcy tonn, a więc zaledwie nieco więcej, niż we wrześniu tegoż roku (2.413 tys. tonn). Wartość eksportu natomiast zwiększyła się z 1.190 milionów franków do 1.637 milj. fr., a więc o 38 %, czyli nawet o 8 % ponad współczynnik deprecjacji franka. Świadczy to o gwałtownem podniesieniu się cen krajowych, które przekroczyło marżę dewaluacyjną. Jeżeli chodzi o import, to wzrósł on w grudniu 1936 r. w porównaniu z wrześniem tego roku z 4.012 tysięcy do 4.738 tys. tonn, t. j. o 18 %, a wartość jego wzrosła z 1.832 milj. do 3.013 milj. fr., a więc o 62 %, czyli o 32 % ponad współczynnik obniżenia franka. Ogólny więc rezultat handlu zagranicznego zupełnie nie usprawiedliwił nadziei na pozytywne w tym kierunku wyniki dewaluacji, — przeciwnie, sytuacja bilansu handlowego Francji znacznie się pogorszyła.

W Holandji dewaluacja florena przeprowadzona została we wrześniu 1936 r. i wyniosła 20 %. W wyniku tej reformy ceny hurtowe wzrosły, a mianowicie od września do końca grudnia z 62,8 do 71,2, a do końca marca 1937 r. do 76,2, — przyczem produkcja w tym okresie dość znacznie się zwiększyła. W dziedzinie więc obrotów wewnętrznych wpływ dewaluacji był pozytywny, natomiast odmiennie wygląda sytuacja w handlu zagranicznym. Eksport ilościowo i pod względem wartości nieco się zwiększył, a mianowicie we wrześniu wywieziono towarów 1.111 tysięcy tonn, wartości 71.8 milionów florenów, a w grudniu 1.315 tysięcy tonn, wartości 79.7 milionów florenów. Wzrost więc ilościowy wyniósł 18 %, a wartościowy 11 %. W tym samym jednak czasie wartość importu towarów wzrosła bardzo poważnie, a mianowicie we wrześniu przywieziono 1.750 tysięcy tonn wartości 81.8 milionów florenów, a w grudniu 1.894 tysięcy tonn wartości 114,2 milionów florenów. Wzrost wartości importu towarów wyniósł 39 %. W dziedzinie więc handlu zagranicznego ożywienie produkcji pociągnęło za sobą poważne zwiększenie niedoboru bilansu handlowego z 10 milj. fl. na 34,5 milj. fl.

W Szwajcarii pieniądź został zdewaluowany we wrześniu 1936 r. o 30 %. Wskaźnik cen hurtowych do końca roku wzrósł z 68,6 do 75,6, a więc o 7 punktów, do końca zaś marca 1937 r. jeszcze o dalsze 4, 6 punktów. Równocześnie jednak wzrosły koszty utrzymania o 4 punkty, co częściowo zniwelowało korzyści z dewaluacji w dziedzinie rentowności produkcji. Natomiast w zakresie handlu zagranicznego nastąpiło wybitne pogorszenie, a mianowicie wartość importu zwiększyła się niewspółmiernie do wartości eksportu. We wrześniu wywieziono towarów 42 tysiące tonn wartości 75,8 milionów fr. szw., a w grudniu 43 tysiące tonn wartości 99 milionów fr. szw. Wartość eksportu wzrosła

więc o 30%, pomimo że ilościowo eksport się nie zwiększył. W tych samych okresach przywieziono we wrześniu 620 tysięcy ton wartości 96,5 milionów fr. szw., a w grudniu 739 tysięcy tonn wartości 175,4 milj. fr. szw., czyli że wzrost wartości importu wyniósł 81%. A więc i w Szwajcarii obserwuje się znaczne pogorszenie bilansu handlowego, którego niedobór we wspomnianych miesiącach zwiększył się z 20,7 milj. fr. szw. do 76,4 milj. fr. szw.

Wreszcie i Czechosłowacja przeprowadziła w październiku 1936 r. ponowną dewaluację korony, tym razem o 14,6%. W wyniku jej wskaźnik cen hurtowych podniósł się z 78,2 w październiku do 80,7 w grudniu, a więc zaledwie o 2,5 punkta, właściwie zatem nie mógł wywrzeć wpływu na zwiększenie rentowności produkcji. W zakresie zaś handlu zagranicznego skutki dewaluacji, podobnie jak i w innych krajach, o których poprzednio pisaliśmy, nie okazały się pomyślne. Wartość eksportu wynosiła we wrześniu 1936 r. 710 milionów, a w grudniu 907,8 milionów koron czeskich, wzrosła więc o 28%, — wartość jednak importu w tym samym okresie zwiększyła się z 611,1 milionów do 1.015,5 milionów koron czeskich, a więc o 66%. W rezultacie deficyt bilansu handlowego pozostał prawie bez zmiany.

Zacytowane przykłady świadczą, że dewaluacja nie jest bezwzględnie zbawiennym środkiem poprawy sytuacji finansowej, — natomiast kryje w sobie niebezpieczeństwo dla równowagi budżetu państwowego przez swój wpływ na ruch cen i płac. Polska szczęśliwie tego niebezpieczeństwa uniknęła, nie narażając z takim trudem osiągniętej równowagi budżetowej, — chwilowy zaś odpływ dewiz, wywołany w dużej mierze niebezpieczną akcją prasową zwolenników dewaluacji, opanowano przez powołanie do życia w końcu kwietnia 1936 r. Komisji Dewizowej, której podporządkowany został handel zagranicznymi środkami płatniczymi i złotem, jak również przekazywanie, wysyłanie i wywóz zagranicę środków płatniczych, oraz przywóz i wywóz złota.

Dotychczasowa działalność Komisji Dewizowej pozwala stwierdzić, że zadanie, wytknięte jej przez prawodawcę, zostało osiągnięte. Zapas złota i dewiz w Banku Polskim wzrósł, poczynając od 1 maja 1936 r. do końca roku, z 395,8 do 422,6 milionów złotych. Rezultat ten udało się przytem osiągnąć bez narażenia normalnego biegu życia gospodarczego na jakiekolwiek zahamowanie, a nawet na większe trudności. Należy też z uznaniem podkreślić sprężystą działalność Komisji Dewizowej, której wielkie zrozumienie potrzeb życia gospodarczego oraz szybkie i niebiurokratyczne załatwianie bieżących spraw w tak znakomity sposób przyczyniło się do prawidłowego funkcjonowania aparatu gospodarczego.

Utrzymanie kursu złotego na niezmiennym poziomie uchroniło budżet Państwa od wstrząsów, to też rok budżetowy 1936/37 jest pierwszym od kilku lat rokiem budżetowym, w którym osiągnięta została równowaga między dochodami i wydatkami.

**Budżet
Państwa**

	Dochody	Wydatki	Deficyt lub nadwyżka
	w milionach złotych		
1932/33	2.001,7	2.243,9	— 242,2
1933/34	1.869,0	2.206,3	— 337,3
1934/35	2.114,5	2.175,6	— 61,1
1935/36	1.957,9	2.204,9	— 247,0
1936/37	2.163,0	2.161,0	+ 2,0

Wprawdzie równowaga budżetowa zdobyta została kosztem wielkich ofiar podatkowych, należy się jednak spodziewać, że ewentualna poprawa konjunktury gospodarczej umożliwi zmniejszenie ciężarów fiskalnych i skompensowanie ewentualnych strat, wynikających ze zmniejszenia stawek podatkowych, przez wzrost wpływów ze zwiększonego obrotu gospodarczego. Dane o wpływach podatkowych wskazują na poprawę sytuacji w tym względzie.

	1934/35	1935/36	1936/37
	w milionach złotych		
Podatek:			
przemysłowy	184	180	225
dochodowy	193	201	246
pośrednie	167	175	182
Oplaty Stemplowe	89	88	83
Monopole:			
solny	49	45	43
tytoniowy	339	340	322
spirytusowy	200	220	235

Rynek kapita- łowy

Położenie na rynku kapitałowym kształtowało się w roku sprawozdawczym wybitnie niejednolicie, co jest zresztą rzeczą zupełnie zrozumiałą, jeżeli się weźmie pod uwagę niepokój walutowy w pierwszych miesiącach tegoż roku i wynikające stąd konsekwencje, wprowadzenie ograniczeń dewizowych oraz przeprowadzenie na dużą miarę zakrojonej konwersji. Pod wpływem szeregu różnorodnie działających czynników zmieniało się zainteresowanie poszczególnymi kategoriami papierów, zmieniały się również tendencje kursów i rozmiary dokonywanych papierami obrotów.

Rozumie się samo przez się, że w okresie niepokoju o los złotego wzmogło się zainteresowanie papierami, opiewającymi na obce waluty; że następnie, na skutek zawieszenia transferu w związku z wprowadzeniem ograniczeń dewizowych, nastąpił silny spadek kursów tych papierów na rynkach zagranicznych z naturalnym jego refleksem na naszym rodzimym rynku kapitałowym.

Jeżeli chodzi o pożyczki wewnętrzne, to na kształtowanie się ich kursów wpłynęła niewątpliwie w dużej mierze niekorzystnie konwersja szeregu wewnętrznych pożyczek państwowych o bardzo różnorodnym charakterze na jeden długoterminowy papier 4-ro procentowy, mianowicie 45-letnią Pożyczkę Konsolidacyjną, oraz wprowadzenie na rynek 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej. Podaż tych pożyczek, na skutek powszechności subskrypcji i powiązania jej z Pożyczką Narodową, której duża część znajdowała się w posiadaniu słabych rąk, — w pierwszym okresie po ich wypuszczeniu była bardzo duża i musiała siłą rzeczy wpłynąć niekorzystnie na kształtowanie się kursów tych papierów, co nie pozostało bez wpływu na ogólną tendencję rynku. W miarę jednak jak, w obliczu zdecydowanej woli czynników miarodajnych utrzymania złotego na niezmiennym parytecie, następowało uspokojenie nastrojów w dziedzinie walutowej, a tezauryzacja złota i walut obcych znalazła silny hamulec w istniejących przepisach dewizowych, — wolne na rynku kapitały, w poszukiwaniu ko-

rzystnej dla siebie lokaty, poczęły się znowu kierować na rynek papierów, co pociągnęło za sobą w ostatnich miesiącach roku sprawozdawczego poważną poprawę kursów. Osłabienie kursów pod koniec roku było już tylko następstwem likwidacji przejściowych lokat dla upłynnienia środków pieniężnych wobec zarysowującego się coraz wyraźniej ożywienia życia gospodarczego w kraju.

Kursy pożyczek państwowych w roku sprawozdawczym były naogół niższe od kursów 1935 r. Nie mniej jednak, jeżeli chodzi o poszczególne walory, są do zanotowania pomyślne objawy. I tak: kurs nowoemitowanej 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej wykazywał od chwili wprowadzenia tego papieru na giełdę, t. j. od kwietnia 1936 r., wyjątkową odporność na różnego rodzaju tendencje, utrzymując względnie wysoki kurs na prawie niezmienionym poziomie, — a 4% Pożyczka Konsolidacyjna wykazuje wzrost kursów oficjalnych w porównaniu z kursami prywatnymi z okresu przed wprowadzeniem jej na giełdę.

Kursy listów zastawnych, zarówno miejskich jak i ziemskich, wykazują na ultimo roku sprawozdawczego pewną wyżkę w porównaniu z ultimo roku poprzedniego. Na większe zainteresowanie temi papierami wpłynęły zarówno poprawa stosunków w instytucjach emisyjnych tej kategorii, jak pewne zarządzenia, które z papierów tych uczyniły dogodny instrument dla regulowania zobowiązań rolniczych.

Jeżeli chodzi o rynek akcyjny, to trudno oczywiście o nim mówić w ścisłym tego słowa znaczeniu. Wiemy bowiem aż nadto dobrze, że obroty akcjami na giełdzie są minimalne, — w szczególności zaś transakcje oficjalne dokonywane są tylko nielicznymi kategorjami akcji. Na czoło akcji, których notowania stale się pojawiają na cencie giełdowej i których obroty są względnie duże, wysuwają się oczywiście akcje naszej instytucji emisyjnej. Należy jednak podkreślić, że stosunkowo żywe zainteresowanie akcjami Banku Polskiego pozostaje w ścisłym związku z polityką dywidendową tej instytucji, która od lat już wypłaca jednakową dywidendę, — tak, iż akcje Banku Polskiego są traktowane przez rynek nie jako papier dywidendowy, a jako papier lokacyjny w ścisłym tego słowa znaczeniu. Większem zainteresowaniem cieszyły się w roku sprawozdawczym akcje przedsiębiorstw metalurgicznych w związku z wybitną poprawą sytuacji w dziedzinie przemysłu. Wskaźnik kursów akcji przemysłowych wyniósł w roku sprawozdawczym 25,1% wobec 15% w roku poprzednim, przyjmując rok 1928 = 100.

Łączny stan emisji instytucji kredytu długoterminowego przekroczył w roku sprawozdawczym 2 miliardy złotych, wykazując w porównaniu z rokiem poprzednim lekki wzrost. O ile udział Banku Gospodarstwa Krajowego i Państwowego Banku Rolnego w ogólnym stanie emisji był bardzo duży, — wynosił bowiem około 3/5, — przyczem wzrosły silnie emisje listów zastawnych i obligacji Banku Gospodarstwa Krajowego, obracając się w roku sprawozdawczym w granicach około 150 milionów złotych, — o tyle działalność emisyjna prywatnych instytucji kredytu długoterminowego zamarła w roku sprawozdawczym prawie zupełnie, gdyż emisje tych instytucji wynosiły zaledwie 3,6 milionów złotych wobec 62,5 milionów w roku poprzednim.

W roku sprawozdawczym emisje akcji nowopowstałych spółek akcyjnych osiągnęły około 46 milionów złotych wobec niespełna 16 milionów w roku poprzednim. Zmalała natomiast działalność w dziedzinie powiększenia kapitałów

akcyjnych już istniejących spółek, których emisje w roku 1935 przekroczyły 50 milionów złotych, a w roku sprawozdawczym spadły do połowy tej kwoty.

Obroty papierami procentowymi na Gieldzie Pieniężnej w Warszawie wykazują na ultimo 1936 r. wzrost o około 20% w stosunku do roku poprzedzającego, mimo spadku tych obrotów w pierwszych miesiącach roku 1936 w porównaniu z rokiem poprzednim. Analogiczne tendencje rozwojowe wykazują obroty na giełdach prowincjonalnych.

Rynek pieniężny

Sytuacja na naszym rynku pieniężnym kształtowała się w roku sprawozdawczym pod wpływem doniosłych zmian walutowych, jakie się dokonały na Zachodzie, a których reperkusje na nasz rynek pieniężno-walutowy, przy znanym przewrażliwieniu naszego społeczeństwa, były oczywiste. Dewaluacja walut w kilku państwach, należących do bloku złotego, spowodowała u nas niepokój o los złotego, co nie mogło pozostać bez wpływu na ruch wkładów w instytucjach kredytowych i oszczędnościowych. Zdecydowana jednak postawa naszych sfer rządzących w stosunku do zagadnienia walutowego, wyrażająca się w niezłomnym postanowieniu utrzymania złotego na niezmienionym parytecie nawet za cenę swobody obrotu dewizowego, bronionej tak długo z konsekwencją i niewątpliwie pozytywnymi wynikami, — wniosła do stosunków na rynku pieniężnym duże uspokojenie. A kiedy wprowadzenie ograniczeń dewizowych w kwietniu roku ubiegłego zahamowało odpływ kapitałów i powstrzymało dalszy rozwój procesu tezauryzacyjnego, — stworzono warunki korzystne dla regeneracji procesu kapitalizacyjnego.

Poniżej podajemy ruch wkładów w instytucjach kredytowych i oszczędnościowych w latach ostatnich oraz w roku 1936.

	w milionach złotych	
31. XII. 1930	3.035,7	+ 33,4
31. XII. 1931	2.651,6	— 384,1
31. XII. 1932	2.690,7	+ 41,1
31. XII. 1933	2.720,3	+ 29,6
31. XII. 1934	2.984,9	+ 264,6
31. XII. 1935	2.015,6	+ 30,7
31. III. 1936	1.938,1	— 77,5
30. VI. „	1.899,0	— 39,1
30. IX. „	2.989,8	+ 90,8
31. XII. „	3.263,5	+ 283,7

Jak widać z powyższego zestawienia, przyływ wkładów w drugim półroczu roku ubiegłego jest znacznie większy od ubytku wkładów w pierwszym półroczu tegoż roku, — w którym, jak już zobaczyliśmy, panowała ogólna depresja na rynku na skutek niepokoju walutowego. Dane te potwierdzają w zupełności słuszność założeń, na których opierały się czynniki rządowe, decydując się na unikanie stosowania przykładów zagranicy, dążącej do opanowania ogólnej sytuacji gospodarczej od strony waluty poprzez manipulowanie nią. Metoda

ta w naszych warunkach niebyłaby napewno doprowadziła do pozytywnych rezultatów na odcinku ogólnego gospodarczego, — natomiast niewątpliwie podważyłaby w dużej mierze pomyślnie procesy, zarysowujące się w dziedzinie kapitalizacji pieniężnej, których w kraju, naogół ubogim w kapitały pieniężne, jakim jest Polska, w żadnym wypadku niewolno niedoceniać.

Wkłady w bankach prywatnych i publicznych

Wkłady
w bankach
prywatnych
i publicz-
nych

	Banki prywatne	Banki publiczne*)
	w m i l j o n a c h z ł o t y c h	
1930	1.092	1.301
1931	664	1.406
1932	564	1.567
1933	500	1.648
1934	502	1.933
1935	507	1.976
1936	529	2.161

Zestawienie powyższe wskazuje wyraźnie na dalszy wzrost uchwytnej kapitalizacji pieniężnej, — a to zarówno w bankach prywatnych, jak w bankach publicznych. Abstrahując jednak od tego, iż przyrost wkładów w bankach publicznych w cyfrach absolutnych jest niewspółmiernie większy, aniżeli w bankach prywatnych, — zasługuje na uwagę fakt, iż tempo przyrostu wkładów w bankach prywatnych jest znacznie słabsze, aniżeli w bankach publicznych. Jeżeli się weźmie pod uwagę, że banki prywatne w dziedzinie kredytu krótkoterminowego zajmują czołowe miejsce, — to jasnym będzie, iż dalszy rozwój kredytu krótkoterminowego w Polsce w dużej mierze zależny jest od silniejszej akumulacji kapitałów powierzonych w bankach prywatnych i to przede wszystkim kapitałów pochodzenia rodzimego, skoro w okresie ograniczeń dewizowych o poważniejszym przyplywie kapitałów zagranicznych, które mogłyby być infiltrowane do życia gospodarczego, nie może być mowy.

Wkłady w najpoważniejszej grupie banków prywatnych, zrzeszonej w Związku Banków w Polsce, kształtowały się w roku sprawozdawczym analogicznie, jak wkłady we wszystkich instytucjach pieniężno-kredytowych. Mały więc stosunkowo silny spadek w kwietniu, a więc w miesiącu, w którym wprowadzono ograniczenia dewizowe, — a następnie wyraźną tendencję zwyżkową, aczkolwiek z pewnymi wahaniami w poszczególnych miesiącach. Rezultatem tego procesu jest wzrost wkładów na ultimo 1936 r. w porównaniu z rokiem poprzednim. Zauważyć należy, że, o ile we wszystkich bankach prywatnych wzrost wkładów wynosi ponad 4% w stosunku do roku poprzedniego, —

Wkłady
w bankach
związko-
wych

*) Banki państwowe, P. K. O., kasy komunalne.

to w bankach związkowych tempo wzrostu jest silniejsze, albowiem wkłady wzrosły o 7,2 %.

	Wkłady terminowe	Rachunki czekowe	Korespondenci „Loro“		Razem wkłady wszelkich typów
			Krajowi	Zagraniczni	
	w m i l j o n a c h z ł o t y c h				
31. XII. 1935 . .	101,8	229,3	13,5	15,2	359,8
31. I. 1936 . .	103,2	235,6	18,4	16,0	373,2
29. II. „ . .	100,4	231,5	15,4	15,1	361,3
31. III. „ . .	100,2	233,2	16,6	16,8	366,8
30. IV. „ . .	95,1	223,9	14,6	11,6	345,3
31. V. „ . .	91,5	238,7	17,8	10,3	358,2
30. VI. „ . .	92,2	242,9	16,4	10,9	362,4
31. VII. „ . .	94,2	258,3	20,5	10,6	383,5
31. VIII. „ . .	93,6	264,4	22,2	11,6	391,7
30. IX. „ . .	90,8	266,9	23,2	10,2	391,1
31. X. „ . .	88,0	272,5	20,3	9,4	390,3
30. XI. „ . .	89,7	262,6	17,2	9,8	379,3
31. XII. „ . .	92,8	265,6	16,4	11,2	385,9

Jak widać z powyższego zestawienia, w obrębie poszczególnych typów wkładów nastąpiły charakterystyczne przesunięcia. Mamy więc pewne obniżenie się wkładów terminowych i stosunkowo silniejszy wzrost rachunków czekowych. To charakterystyczne zjawisko pozostaje w ścisłym związku z ożywieniem życia gospodarczego, jakie nastąpiło w roku sprawozdawczym. Jest rzeczą jasną, że życie gospodarcze posługuje się chętniej rachunkami czekowymi, jako bardziej elastycznym i odpowiadającym potrzebom przedsiębiorcy instrumentem finansowym. To też w obliczu zwiększonej aktywności życia gospodarczego wkłady na rachunkach czekowych, wzrastając normalnie, zasilane są jeszcze dodatkowo kwotami, które przedtem, nie mając dla siebie właściwego zużytkowania w życiu gospodarczym, były składane na dłuższe terminy w bankach. Jeżeli chodzi o wkłady zagraniczne, to obserwujemy silniejszy ich odpływ w przełomowym miesiącu kwietniu roku sprawozdawczego, — kiedy to, w związku z wprowadzeniem przepisów dewizowych, dano kapitałom zagranicznym możliwość wycofania się w pewnym prekluzywnym terminie. Nie mniej jednak, już po odpływie tych kapitałów, obserwujemy pewną stabilizację stosunków w tej dziedzinie i wkłady zagraniczne na ultimo roku sprawozdawczego nieznacznie tylko odbiegają od wkładów na ultimo kwietnia tegoż roku.

Trudno zaprzeczyć, że baza kapitałowa, na jakiej opierają się banki związkowe, wynosząca — o ile chodzi o kapitały powierzone — skromną sumę około 400 milionów złotych, — jest niewspółmiernie mała do potrzeb życia gospodarczego w dziedzinie kredytu krótkoterminowego. Silniejszy wzrost wkładów wymaga, poza normalnymi warunkami, sprzyjającymi kapitalizacji pieniężnej, a więc przede wszystkim poza wzrostem dochodu społecznego, — pewnej atmosfery spokoju i zaufania do stabilizacji naszych stosunków na rynku pieniężnym. Nie należy natomiast spodziewać się poważniejszych w tej mierze rezultatów

wyłącznie od stosowania przez banki takiej czy innej stopy procentowej, płaconej od wkładów.

W roku sprawozdawczym wysokość stopy, płaconej od wkładów w bankach prywatnych, utrzymała się na poziomie 1935 r. i wynosiła:

I. Wkłady złotowe:

a vista bezprowizyjne	3 ³ / ₄ %
a vista prowizyjne	4%
z wypowiedzeniem 1-miesięcznym	4 ³ / ₄ %
z wypowiedzeniem 3-miesięcznym	5 ¹ / ₂ %
z wypowiedzeniem 6-miesięcznym i dłużej	6 ¹ / ₂ %
książeczki wkładowe	5 ¹ / ₂ %

II. Wkłady w walutach obcych i w złotych w złocie:

a vista gotówkowe	1%
a vista, wypłacane czekami	1 ¹ / ₂ %
z wypowiedzeniem 1-miesięcznym	3%
z wypowiedzeniem 3-miesięcznym	4%
z wypowiedzeniem 6-miesięcznym i dłużej	5%
książeczki wkładowe	4%

Jeżeli chodzi o inne instytucje kredytowe, to oprocentowanie książeczek oszczędnościowych Poczтовой Kasy Oszczędności wynosiło 4%, a książeczek wkładowych komunalnych kas oszczędności — 5¹/₂%.

Kredyty zagraniczne, wykorzystywane przez banki związkowe w bankach zagranicznych, wykazują stałe zmniejszenie od roku 1931, w którym nasilenie ich było największe:

w milionach złotych

1931	131
1932	109
1933	80
1934	66
1935	44
1936	38

Zadłużenie bankowości prywatnej zagranicą zmniejszyło się w roku sprawozdawczym w porównaniu z rokiem poprzednim o zgórá 13%, a w porównaniu z rokiem 1931 o blisko 71%. Na to zmniejszenie złożyła się zarówno spłata zaciągniętych kredytów, jak też dewaluacja walut krajów wierzycielskich oraz zmniejszenie się wiarytelności w drodze układów, przeprowadzonych z zagranicznym kredytodawcą.

Rozmiar kredytów wszelkiego rodzaju, udzielonych przez banki związkowe, nie wykazuje na ultimo 1936 r. w porównaniu z rokiem poprzednim poważniejszych zmian, — charakterystyczne jednak są wahania ogólnej sumy kredy-

Kredyty

tów w ciągu roku, — wahania, które w dużej mierze niewątpliwie wynikają ze specyficznej sytuacji, jaką przeżywała Polska w roku sprawozdawczym w związku z niepokojem walutowym i nerwowością rynku pieniężno-kapitałowego.

	Dyskonto	Otwarty kredyt	Pożyczki terminowe	Ogółem kredyty udzielone
	w m i l j o n a c h z ł o t y c h			
31. XII. 1935 . . .	245	255	45	545
31. I. 1936 . . .	246	259	46	551
29. II. „ . . .	244	259	48	551
31. III. „ . . .	250	262	49	560
30. IV. „ . . .	250	262	49	561
31. V. „ . . .	252	249	49	551
30. VI. „ . . .	243	245	45	533
31. VII. „ . . .	240	243	44	527
31. VIII. „ . . .	241	239	42	521
30. IX. „ . . .	237	236	39	512
31. X. „ . . .	248	235	40	522
30. XI. „ . . .	254	236	40	530
31. XII. „ . . .	265	228	41	534

Jak widać z powyższego zestawienia, nastąpiły, przy stosunkowo mało zmienionej sumie globalnej kredytów, charakterystyczne przesunięcia w obrębie poszczególnych rodzajów kredytów. I tak: o ile na ultimo 1935 r. istniała jeszcze lekka przewaga otwartego kredytu nad dyskontem, — o tyle na ultimo roku sprawozdawczego mamy już wyraźną i zdecydowaną przewagę portfelu wekslowego nad otwartym kredytem. Nie jest to wynik zwykłego przypadku, ale pozostaje w ścisłym związku z tendencjami, nurtującymi bankowość prywatną i konsekwentnie realizowanymi. Banki nasze bowiem, zbliżając się powolnym, ale zdecydowanym krokiem do metod klasycznych, w szczególności zaś skłaniając się coraz bardziej do typu banków depozytowych, — likwidują zamrożone kredyty, udzielone w rachunku otwartym, przeobrażając upłynnione stąd sumy w żywy, odpowiadający potrzebom życia gospodarczego portfel wekslowy. Objaw ten, jako wybitnie pomyślny, zasługuje na specjalne podkreślenie.

Działalność kredytowa innych instytucyj kredytowych nie wykazuje również poważniejszych zmian, — rozmiar kredytów uległ jednak pewnej redukcji, mniej więcej o 5 % w stosunku do roku poprzedniego.

Kredyty

	1935 r.	1936 r.
	w m i l j o n a c h z ł o t y c h	
OGÓŁEM	2.860,2	2,716,3
Bank Polski	866,3	855,6
Banki prywatne	710,7	685,1
Spółdzielnie kredytowe	521,8	455,6
Komunalne kasy oszczędności	438,2	420,2
Bank Gospodarstwa Krajowego	265,6	261,3
Państwowy Bank Rolny	248,5	239,6

Pewna poprawa sytuacji wkładowej oraz stopniowe upłynnianie aktywów przyczyniły się do wzrostu płynności w bankach. Stąd też obserwuje się stałe zmniejszanie wykorzystanych kredytów redyskontowych, — za wyjątkiem miesięcy kwietnia i maja, w którym to czasie ujawnił się odpływ wkładów, spowodowany niepokojem walutowym.

**Redy-
skonto**

	Redyskonto	Ogólna suma kredytów	Stosunek ‰-wy
	w milionach złotych		%
31. XII. 1935	162	545	29,6
31. I. 1936	146	551	26,5
29. II. „	152	551	27,6
31. III. „	151	560	27,0
30. IV. „	161	561	28,7
31. V. „	161	551	29,2
30. VI. „	136	533	25,5
31. VII. „	126	527	24,0
31. VIII. „	114	521	21,8
30. IX. „	114	512	22,2
31. X. „	121	522	23,1
30. XI. „	132	530	24,9
31. XII. „	151	534	28,2

Rentowność banków w roku sprawozdawczym wykazuje niewątpliwie dalsze polepszenie i to znaczniejsze, aniżeli w roku 1935 w stosunku do roku 1934. Nie mniej jednak ta poprawa rentowności jest jeszcze zbyt mała, aby umożliwić ogółowi banków wypłacenie choćby skromnej dywidendy. Czynnikiem orientacyjnym dla kształtowania się rentowności jest stosunek procentowy kosztów handlowych do osiągniętych procentów i prowizyj, który to stosunek, poczynając od 1926 r., kształtował się w bankach związkowych, jak następuje:

**Rentow-
ność**

Rok 1926	93,6%
„ 1927	89,4%
„ 1928	80,0%
„ 1929	79,1%
„ 1930	78,7%
„ 1931	89,5%
„ 1932	104,6%
„ 1933	106,2%
„ 1934	97,7%
„ 1935	95,4%
„ 1936	91,6%

**Sieć
bankowa**

Sieć bankowa w Polsce przedstawiała się na 1 stycznia 1937 r. jak na
stępuje:

ilość prywatnych banków akcyjnych	36
ilość posiadanych przez nie oddziałów.	75
	<u>111</u>

Z uwzględnieniem Banku Polskiego z 51 placówkami, Banku Gospodarstwa
Krajowego z 19 placówkami, Państwowego Banku Rolnego z 12 placówkami
oraz Banku Akceptacyjnego z 1 placówką, — polska sieć bankowa na 1 stycznia
1937 r. liczyła 194 placówki wobec 199 na 1 stycznia 1936 r.



B I L A N S Ł Ą C Z N Y

13 banków, należących do Związku Banków w Polsce
(W tysiącach złotych)

Główne pozycje stanu czynnego	31/I. 1936	29/II. 1936	31/III. 1936	30/IV. 1936	31/V. 1936	30/VI. 1936	31/VII. 1936	31/VIII. 1936	30/IX. 1936	31/X. 1936	30/XI. 1936	31./XII. 1936
Gotowizna	31.403	24.945	24.618	20.021	29.224	26.716	25.355	25.010	23.295	25.485	21.101	48.341
Waluty zagraniczne i dewizy	3.202	3.092	2.651	2.651	2.288	2.327	2.041	1.806	1.791	1.609	1.635	1.540
Papiery procentowe	44.622	43.580	42.298	42.244	41.699	41.537	41.073	40.892	41.164	41.286	42.083	41.519
Dyskonto	245.614	244.387	250.016	250.170	252.138	243.034	239.723	240.765	237.166	247.604	254.286	264.894
Rachunki otwartego kredytu	258.993	258.949	261.740	261.726	249.202	245.210	243.426	239.121	235.830	234.880	235.735	228.006
Pożyczki terminowe	45.930	47.853	48.584	49.209	49.234	44.559	43.788	41.541	39.294	39.515	39.999	41.120
Korespondenci „Loro“	3.551	4.113	4.524	2.823	2.757	2.607	2.571	2.333	2.489	3.080	3.464	3.608
Korespondenci „Nostro“	19.134	14.041	13.164	15.549	17.076	16.256	24.982	28.376	29.208	20.673	16.026	16.821
Koszty handlowe	2.829	5.087	7.475	10.089	12.495	15.017	17.357	19.588	21.888	24.315	26.960	30.260
Główne pozycje stanu biernego												
Kapitał zakładowy	107.080	107.080	107.080	107.080	107.080	107.080	107.080	107.080	107.080	107.080	107.080	107.080
Kapitały zapasowe	32.412	32.412	31.341	31.305	31.299	31.299	31.299	31.299	31.299	31.299	31.299	31.299
Wkłady terminowe	103.220	100.366	100.187	95.138	91.503	92.218	94.192	93.595	90.774	88.013	89.728	92.811
Rachunki czekowe	235.636	231.499	233.237	223.919	238.652	242.877	258.251	264.352	266.933	272.523	262.588	265.576
Korespondenci „Loro“:												
„ krajowi	18.395	15.351	16.563	14.629	17.804	16.440	20.455	22.157	23.157	20.331	17.220	16.387
„ zagraniczni	15.977	15.085	16.838	11.607	10.259	10.889	10.564	11.620	10.211	9.433	9.770	11.168
Razem wkłady wszelkich typów	373.228	362.301	366.825	345.293	358.218	362.424	383.462	391.724	391.075	390.300	379.306	385.942
Korespondenci „Nostro“:												
„ krajowi	23.134	23.676	22.211	30.156	24.625	23.358	24.690	20.600	19.197	20.041	19.393	21.632
„ zagraniczni	41.171	42.708	43.729	40.564	37.107	32.061	31.464	28.376	20.996	19.911	20.382	26.868
Redyskonto	146.484	151.554	151.344	160.540	160.807	136.476	126.280	114.232	114.437	120.745	132.430	151.452
Procenty i prowizje	3.297	5.613	7.558	12.154	14.615	16.410	17.453	19.153	21.346	26.234	28.721	33.033

Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
BIBLIOTEKA GŁÓWNA

41060/1936



AE00365983

